

De sociale melk robot

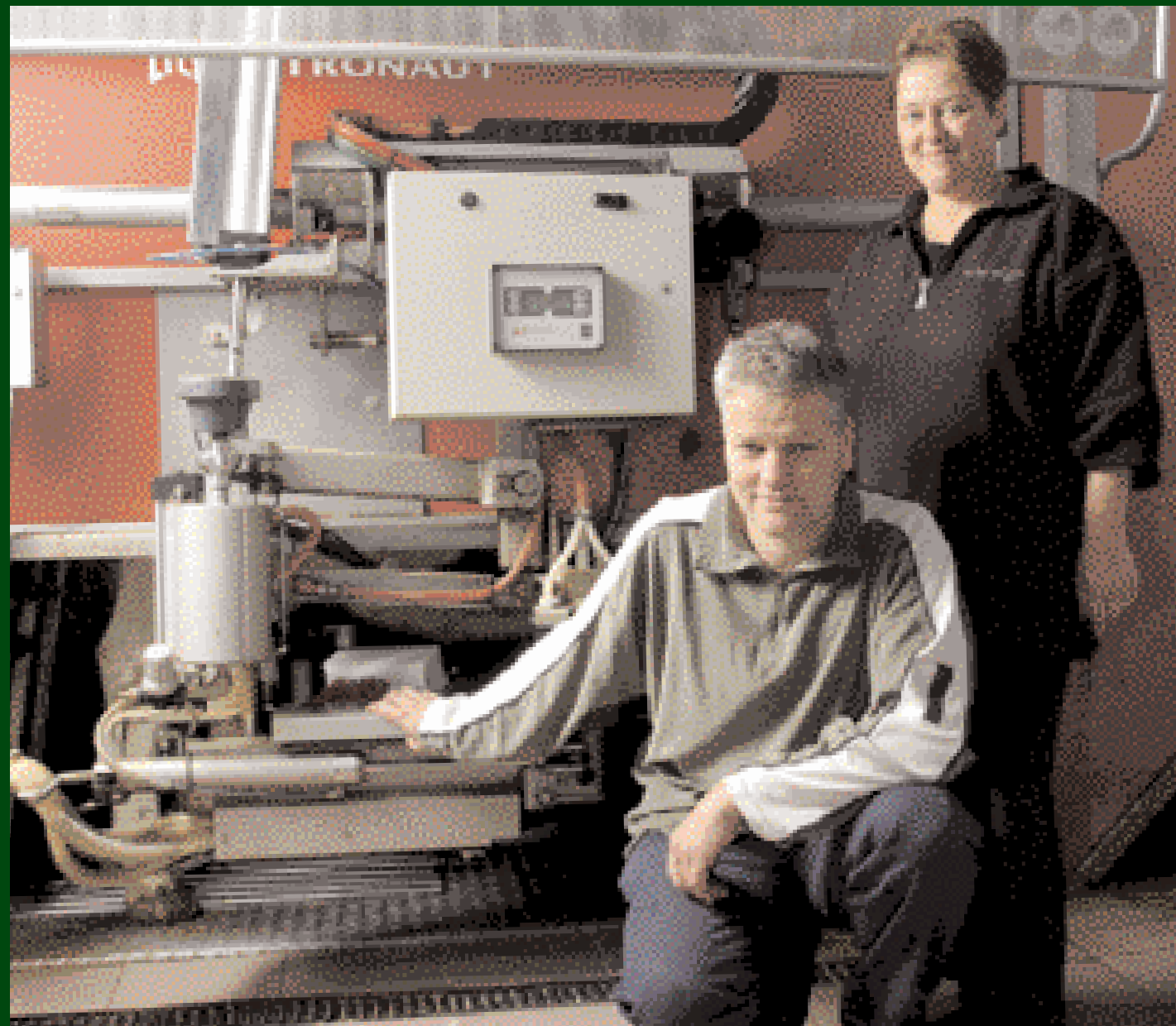
'We kunnen nooit meer aan een robot hebben dan nu met opgroeiende kinderen'

In de bedrijfsstrategie van Kees en Tiny Beekmans speelt het sociale aspect een belangrijke rol. 'Vroeger was altijd werken vanzelfsprekend. Dankzij de melkrobot zijn we er voor de kinderen wanneer ze ons nodig hebben.'

Toen we de melkrobot voor het eerst op de Landbouw-Rai zagen melken dachten we meteen: wow, dat is onze droom, onze toekomstwens. Wanneer we daar ooit eens mee zouden mogen werken zou dat geweldig zijn.' De toekomstwens van Kees (41) en Tiny (39) Beekmans uit het Brabantse Spoorдонк bleek sneller uit te komen dan gedacht. Sinds 1999 melkt een automatisch melksysteem van Lely de zeventigkoppige melkveestapel. 'Het kan nooit de belangrijkste reden zijn, maar het hebben van opgroeiende kinderen heeft bij ons zeker een rol gespeeld in de keuze om een melkrobot aan te schaffen.' Tiny Beekmans geeft aan wat hen ertoe overhaalde in een automatisch melksysteem te investeren, ondanks dat de melkput nog niet afgeschreven was. 'Het ongedwongen koeien melken, drie keer per dag. We zagen meteen dat het goed zou zijn voor koeien', zo noemt Kees de zakelijke beweegredenen, maar ook hij komt snel bij de sociale aspecten van een melkrobot. 'Vier jaar geleden waren onze kinderen negen jaar en acht jaar oud. Dat is een fase waarin je als ouders erg belangrijk bent. Het was bijvoorbeeld vervelend dat tijdens het opvoeren van het kerstspel, waarin de kinderen een rol hadden, ik er niet bij kon zijn omdat ik moest melken. Eerder of later beginnen met melken deed ik niet graag, ik molk het liefst stipt om de twaalf uur.' Tiny vult Kees aan. 'Op een gegeven moment dachten we: als we dan toch denken dat we in de toekomst een melkrobot willen kopen, waarom doen we dat niet meteen? We kunnen er nooit meer aan hebben dan nu. De kinderen zijn nu in een fase dat ze ons nodig hebben, wanneer we vijf of tien jaar verder zijn, redden ze zichzelf wel.'

Voetbalcoach

'Het sociale aspect heeft denk ik toch wel de doorslag gegeven', aldus Tiny. 'Je merkt dat in je omgeving mensen veel meer vrije tijd krijgen en die invullen met leuke dingen. Op een gegeven moment wil je daar ook in meegaan. Vroe-

Veertigers Kees en Tiny Beekmans over de twintigers:

'Naar ons idee maakt de nieuwe generatie boeren veel bewuster een keuze om boer te worden. Vroeger was het meer vanzelfsprekend dat je het bedrijf voortzette, soms opgelegd door de ouders en er was altijd wel geld in te verdienen. Die tijd is nu echt voorbij.'

ger was dat veel minder. Maar iedereen uit je kennissenkring kwam toen ook uit de agrarische sector. Dan was altijd werken veel meer vanzelfsprekend. De uitstapjes werden tussen twee melkbeurten ingepast.'

Kees knikt instemmend. 'Ons hele gezin is gek op voetbal. De kinderen voetballen allemaal, ikzelf ook en Tiny is groepleidster. Mijn vader had vroeger geen tijd om me aan te moedigen aan de zijlijn. Hij werkte de hele week hard en ik kon toch niet verwachten dat hij zaterdagmorgen na het melken snel zou douchen om aan de zijlijn te gaan staan. Bovendien had de omgeving daar vreemd tegenaan gekeken. Ik kan dat nu wel. Ik vind het belangrijk en ik zie dat de kinderen mijn aanwezigheid heerlijk vinden. Trouwens, ik ben niet meer de enige boer die zaterdagmorgen aan de zijlijn staat te roepen en te coachen.'

Bedrijfsontwikkeling

Mensen uit de naaste omgeving denken dat Kees en Tiny niets meer hoeven te doen sinds de komst van de melkrobot. 'Dat is natuurlijk onzin, je houdt je dagelijks werk. Maar ik ben nu veel flexibeler. Wanneer je je een keer hebt verslapen houd je niet de hele dag het gevoel dat je constant een half uur achter loopt', vertelt Kees. Momenteel melkt de robot een quotum vol van ruim 600.000 kg melk en zal er dit jaar waarschijnlijk rond de 50.000 kg melk bijgeleased worden. De koeien bleven al het jaar rond binnen voordat de robot gekocht was vanwege de hoge veebezetting. Het quotum wordt volgemolken op 33 hectare, waarvan 23 in eigendom. De stal zit met de huidige 70 melk- en kalfkoeien vol en achter de stal rijzen nieuwe mestkeldermuren uit een bouwput omhoog. 'Wanneer we de robotcapaciteit maximaal willen benutten en naar 7,5 ton willen groeien moeten de omstandigheden voor de koeien beter worden. We bouwen er in eerste instantie 40 boxen bij, met de mogelijkheid om er eenvoudig nog eens 20 boxen bij te plaatsen. Dan is er ook plaats voor een tweede melkrobot.' De bedrijfsontwikkeling gaat in regelmatige stappen gewoon door. 'Zo hebben we het altijd gedaan', aldus Tiny. 'Een plan uitwerken, investeren en de puntjes op de i zetten en vervolgens opnieuw de richting bepalen.'

De huidige uitbreidingsplannen worden nog niet gedaan met het oog op bedrijfsopvolging. Daarvoor is het nog te vroeg vinden beiden. 'We willen gewoon dat het bedrijf niet stilstaat en zelf er voldoende uitdaging in houden', legt Tiny uit. 'We zullen er wel voor zorgen dat een eventuele opvolger een goede uitgangssituatie heeft. Maar zelf zullen we ook nog minimaal 15 jaar ons inkomen uit het bedrijf moeten halen. Het werken met de melkrobot gaat nu zo goed dat we merken dat we hier en daar ruimte en tijd over hebben om meer te doen. Dat willen we natuurlijk niet alleen sociaal benutten. We hopen dat straks ook in te kunnen vullen met extra melkquotum.'

Jaap van der Knaap

Lambert Schuldink: 'Veehouders van een jaar of veertig zitten veelal in de consolidatiefase'

'Bij iedere leeftijdsfase hoort een bepaald scenario en een bepaalde bedrijfsfilosofie', zo is de ervaring van Lambert Schuldink, hoofd bedrijfsadvies van accountantskantoor Countus. 'Melkveehouders rond de veertig jaar hebben jarenlang veel energie en tijd in het bedrijf gestoken en zijn nu in een fase gekomen dat ze het bedrijf meer gaan consolideren. Het fanatieke is er in die zin een beetje af dat er naast het bedrijf ook andere zaken zoals het gezin en het sociale leven een belangrijkere

plaats innemen.' Dat hoeft volgens Schuldink niet per definitie aan het hebben van kinderen te liggen. 'Kinderen spelen wel vaak een rol, maar het hebben van meer vrije tijd voor andere dingen past in deze tijd. Je ziet dat overigens ook al ontstaan bij ondernemers van half in de dertig.'

Veertigers investeren volgens Schuldink jaarlijks nog wel in bijvoorbeeld melkquotum om het bedrijf bij de tijd te houden, maar de echt grote stappen zijn vaak al gemaakt. 'De onder-

nemer zorgt ervoor dat de hypotheek wat minder wordt en veelal komt er financieel gezien wat meer spek op de ribben.' Schuldink kent ook ondernemers die in deze levensfase grote beslissingen moeten nemen. 'Er zijn bedrijven waar het inkomen al jarenlang maar net toereikend is, terwijl de gezinsuitgaven door bijvoorbeeld opgroeiende kinderen wel toenemen. Deze ondernemers staan op een kruispunt. Het bedrijf zal zich fors verder moeten ontwikkelen of er wordt voor gekozen om juist alles te verkopen. Op deze leeftijd is het nog niet te laat om iets anders te beginnen.'